

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

<https://grd.gov.ua>

head@grd.gov.ua

Затверджено
Громадською радою доброчесності
22.01.2019
(нова редакція)

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду
Мостової Галини Іванівни
критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про суддю Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ **Мостову Галину Іванівну** (далі – Кандидат), Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Кандидат на посаду судді безпідставно не задекларувала своєчасно своє майно чи члена сім'ї, що є ліквідним активом, дохід, або значно занижила його обсяг і (або) вартість.

(підпункт 4.6 п. 4 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019)

12.04.2017 Громадська рада доброчесності затвердила [Висновок](#) про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики, оголошеного 16.11.2016. Підставою для висновку стали значні розбіжності між майновими деклараціями Кандидата, поданими у різні роки. Зокрема:

- 1) у майнових деклараціях у за 2011 та 2012 роки Кандидат не вказувала інформацію про належну Кандидату квартиру у Києві, площею 47 кв. м. (право власності набуто 2006 р);
- 2) у майнових деклараціях за 2011, 2012, 2013 та 2014 роки Кандидат не вказувала 25% частку у житловому будинку площею 229 кв. м. у Київській області (право власності близька особа набула у 2001 році);

- 3) у майнових деклараціях за 2013 та 2014 роки Кандидат не вказувала право на користування 25% часткою земельної ділянки у 2500 кв. м. у Київській області (право власності набуте у 2012 році);
- 4) у майнових деклараціях за 2012, 2013 та 2014 роки Кандидат не вказувала права на користування 100% земельної ділянки 2500 кв.м. у Київській області (право користування набуте у 2012 році);
- 5) у майнових деклараціях за 2012 і 2013 рр Кандидат не вказувала право на користування 100% житлового будинку площею 30 кв. м. (право користування набуте у 2012 році);
- 6) у майнових деклараціях за 2011, 2012 та 2013 років Кандидат не вказувала про право на безоплатне користування автомобілем Porsche Cayenne (право на користування набуте у 2011 році).

У рішенні Вищої кваліфікаційної комісії України щодо підтвердження здатності Кандидата здійснювати правосуддя у Касаційному цивільному суді у складі Верховного Суду наведені пояснення Кандидата щодо викладених у висновку Громадської ради доброчесності фактів.

Зокрема, Кандидат пояснила, що не декларувала квартиру площею 47 кв.м. у 2011 та 2012 роках, оскільки це майно перебувало в іпотечі з 2006 року. На думку Кандидата, форма декларацій у 2011 та 2012 роках не передбачала можливості декларування об'єктів, права на які були обмежені.

Недекларування права користування будинком площею 229 кв.м., згідно з поясненнями Кандидата, зумовлене тим, що до 1.01.2013 року це майно не було об'єктом оподаткування. Помилки у тому, що воно не зазначалося у деклараціях не має, оскільки Кандидат не несла витрат на його утримання.

Недекларування земельної ділянки площею 2500 кв.м. та будинку площею 30 кв.м. пояснюється тим, що це майно є спадковим, і Кандидат та його близька особа подали заяву про прийняття спадщини, однак не оформили відповідного свідоцтва, а тому не набули права власності у повному обсязі.

Щодо недекларування автомобіля, то, відповідно до пояснень Кандидата, вона не уклала жодних угод з власником цього майна (своїм батька), а тому не вважає, що повинна була декларувати авто у майнових деклараціях за 2011-2014 роки.

Зважаючи на те, що у рішенні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України відсутній аналіз пояснень Кандидата (є лише загальний висновок про те, що кандидат відповідає критеріям доброчесності та професійної етики), Громадська рада доброчесності вважає за можливе зробити такий аналіз самостійно.

Щодо недекларування квартири

Відповідно до статті 1 Закону України «Про іпотеку» іпотека – це вид забезпечення виконання зобов'язання нерухомим майном, що залишається у володінні і користуванні іпотекодавця, згідно з яким іпотекодержатель має право в разі невиконання боржником забезпеченого іпотекою зобов'язання одержати задоволення своїх вимог за рахунок предмета іпотеки переважно перед іншими кредиторами цього боржника у порядку, встановленому цим Законом.

Наведені положення закону свідчать про те, що іпотекодавець (Кандидат) зберігала право користування та володіння квартирою, хоча її право розпорядження було обмеженим.

Водночас відповідно до форми декларації «Про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру», затвердженої Законом «Про засади запобігання і протидії корупції», Кандидат повинен був задекларувати не лише майно, що перебуває у власності, але й майно, що перебуває «в оренді чи на іншому праві користування».

Зважаючи на ці дані, Громадська рада доброчесності не може погодитись з поясненнями Кандидата щодо неможливості декларування об'єктів, права власності на яких були обмежені.

Щодо недекларування 25 % прав на житловий будинок, який належить близькій особі

У своїх письмових поясненнях, відображених у рішенні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Кандидат пов'язувала недекларування прав на житловий будинок з тим, що це майно не було об'єктом оподаткування до 1.01.2013.

Разом з тим, на час подання Кандидатом паперових декларації за 2011-2014 роки, на Кандидата поширювалися норми не лише податкового, а й антикорупційного законодавства. Крім того, навіть якщо врахувати пояснення Кандидата щодо того, що майно не було об'єктом оподаткування до 2013 року, незрозуміло, чому воно не було задеклароване у майнових деклараціях за 2013 та 2014 роки.

Крім того, звертаємо увагу на те що, під час співбесіди Кандидат фактично визнала свою помилку ([8:29:00 - 8:31:00](#)), однак з невідомих нам причин, це не було відображено у рішенні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо Кандидата.

Щодо недекларування земельних ділянок та житлового будинку площею 30 кв.м.

Під час співбесіди 12.05.2017 Кандидат повідомила, що вона не може розпоряджатися відповідним спадковим майном, оскільки не набула права власності на нього у повному обсязі. Так, зі слів Кандидата ([8:23:00 - 8:25:00](#)) вона може лише

користуватися та володіти згаданим майном, «має інше право власності – без розпорядження» і саме тому не зазначила його у паперових деклараціях.

Громадська рада доброчесності не погоджується з таким тлумаченням закону Кандидатом, адже форма декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру передбачала можливість декларування майна на іншому праві користування.

Щодо недекларування автомобіля

Під час співбесіди 12.05.2017 Кандидат повідомила, що вона має лише право керування автомобілем Porsche Cayenne, про що є відповідна відмітка у технічному паспорті авто. На уточнююче запитання під час пленарного засідання 22.06.2017 Кандидат повідомила, що користувалася згаданим автомобілем з вересня 2011 року ([3:32:00](#)).

Недекларування права користування автомобілем Кандидат пояснила тим, що коли вона заповнювала декларацію, то звернулася до податкового інспектора, який пояснив що цей розділ у декларації заповнюється тоді, коли є договір або доручення ([8:26:00](#)).

Оцінюючи ці пояснення, Громадська рада доброчесності звертає увагу на те, що Кандидат є юристом високої кваліфікації. Тому, на думку Громадської ради доброчесності, вона повинна була розуміти, що роз'яснення податкового інспектора є помилковим, з огляду на чіткі вимоги законодавства, які передбачили необхідність декларування майна, що перебуває у користуванні.

Загальні ремарки

Окрім пояснень по суті щодо недекларування окремих видів майна, Кандидат навела кілька загальних міркувань, які на її думку, свідчать про те, що вона відповідає критеріям доброчесності та професійної етики. Зокрема, Кандидат просила звернути увагу на те, що у державних органів не було жодних претензій щодо порушення нею обов'язків декларування, що вона не мала умислу на приховування майна, оскільки у її діях щодо декларування присутня певна логіка (навіть якщо вона помилкова), що саме майно переважно має невисоку вартість і що її активів, та активів членів її сім'ї вистачало на придбання цього майна, і тому її не можна звинуватити у незаконному збагаченні.

Громадська рада доброчесності сприймає пояснення Кандидата щодо відсутності у державних органів претензій щодо неточностей у декларуванні. З огляду на сукупність проаналізованої інформації, Громадська рада доброчесності також враховує пояснення Кандидата, що виявлені порушення правил декларування не мали умисного характеру.

Водночас Громадська рада доброчесності звертає увагу на те, що оцінювання відповідності Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики відбувається у межах конкурсу. Відповідно до Академічного тлумачного словника української мови поняття «конкурс» означає «змагання, яке дає змогу виявити найбільш гідних із його учасників або найкраще з того, що надіслане на огляд» (Словник української мови: в 11 томах. — Том 4, 1973. — ст. 261). Відповідно самого лише факту, що Кандидат не здійснила дій, які можуть стати підставою для притягнення її до відповідальності, не достатньо для того, щоби оцінити поведінку Кандидата як таку, що відповідає критеріям доброчесності та професійної етики для цілей конкурсу.

Крім того, Громадська рада доброчесності враховує, що посада, на яку претендує суддя, є посадою судді найвищого судового органу держави. На переконання Громадської ради доброчесності, репутація суддів цього суду має бути бездоганною, а їхня поведінка повинна бути прикладом як для їхніх колег так і для суспільства в цілому.

Особливе значення ці вимоги мають в умовах загального низького рівня довіри до судової системи, що стало однією з причин створення нового Верховного Суду на конкурсних засадах.

У світлі викладених позицій Громадська рада доброчесності вважає, що Кандидат не відповідає критеріям доброчесності та професійної етики для цілей конкурсу до Верховного Суду з огляду на порушення правил декларування значної частини майна протягом тривалого періоду часу.

2. Суддя, не перебуваючи на робочому місці (була на навчанні), ухвалював судові рішення.

(п. 6.5 п. 6 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019)

Відповідно до інформації, що міститься у досьє Кандидата, з 3.11.2014 до 14.11.2014 вона проходила періодичне навчання у Національній школі суддів. Водночас відповідно до даних Єдиного державного реєстру судових рішень під час перебування на навчанні суддя взяла участь в ухваленні 32 судових рішень, значна частина яких є рішеннями по суті справи. Серед них:

- 1) <http://reyestr.court.gov.ua/Review/41558952>
- 2) <http://reyestr.court.gov.ua/Review/41672323>
- 3) <http://reyestr.court.gov.ua/Review/41672369>

Ці обставини Кандидат пояснила тим, що навчання проходило у приміщенні, у якому знаходився Вищий спеціалізований суд з розгляду цивільних і кримінальних справ. А

тому Кандидат змогла поєднати періодичне навчання зі здійсненням професійної діяльності (додаток 1).

Однак, пояснення Кандидата спростовуються наявною у Громадської ради доброчесності інформацією (додаток 2). Так, відповідно до інформації, наданої Національною школою суддів України, тривалість навчання з 3-14.11.2014 складала 72 академічних години. Навчання проходило щодня (окрім вихідних) і, як правило, тривало з 10.00 до 16.40. При цьому лише частина навчання відбувалася у приміщенні, у якому постійно працює Кандидат. Так, з 3.11.2014 до 7.11.2014 навчання відбувалося у приміщенні за адресою вул. П.Орлика 4-а у м. Києві, а 10.11.2014 до 14.11.2014 за адресою пр. Повітрофлотський, 28 у м. Києві. Водночас, за даними Єдиного державного реєстру судових рішень, Кандидат ухвалювала судові рішення, як у період 3.11.2014 до 7.11.2014, так і у період з 10.11.2014 до 14.11.2014. Таким чином принаймні частина навчальної програми відбувалася поза місцем постійної роботи Кандидата.

Крім того, з урахуванням змісту та кількості рішень, ухвалених Кандидатом, Громадська рада доброчесності має обґрунтований сумнів щодо можливості поєднання навчання та роботи Кандидатом, навіть у тій частині навчання, яка проходила у приміщенні постійної роботи Кандидата.

Додатки:

1. Пояснення Кандидата
2. Відповідь Національної школи суддів на запит про надання публічної інформації

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)

Протокол
електронного голосування
(є невід'ємною складовою висновку)

22.01.2019 Громадська рада доброчесності затвердила нову редакцію висновку 12-ма голосами з 19 голосів членів Ради. Самовідвід заявив Серета Максим .

У голосуванні взяли участь 12 членів:

1. Валько Вадим
2. Жернаков Михайло
3. Куйбіда Роман
4. Кулібаба Андрій
5. Марчук Антон
6. Остапенко Дмитро
7. Воробйов Євген
8. Смалюк Роман
9. Стригун Дмитро
10. Соколенко Наталія
11. Сухоставець Роман
12. Шепель Тарас

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)